

Навоий вилояти Соғлиқни сақлаш
бошқармаси ва Ўзбекистон Соғлиқни
сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг
Навоий вилояти кенгаши раёсатининг

2021 й. «5» Май № 05-01
2021 й. «5» Май № 1-09"С"

Навоий вилояти Соғлиқни сақлаш бошқармаси
ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг
Навоий вилояти кенгаши ўртасида тузилган

Худудий келишув

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Навоий вилояти Соғлиқни сақлаш бошқармаси (бундан кейин матнда “Бошқарма” деб юритилади) ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Навоий вилояти кенгаши ўртасида (бундан кейин матнда “Вилоят кенгаши” деб юритилади) Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Меҳнат кодекси (бундан кейин матнда “МК” деб юритилади) ва Ўзбекистон Республикасининг “Ижтимоий шериклик тўғрисида”ги, “Касаба уюшмалари тўғрисида”ги, “Жамоатчилик назорати тўғрисида”ги Қонунлари, Тармоқ касаба уюшмаси Устави, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалаларга оид тузилган “Бош келишув” (бундан кейин матнда “БК” деб юритилади) ва худудий келишув (бундан кейин матнда “ТК” деб юритилади)га асосан тузилган ушбу Келишув қуйидаги йўналишларни ўз ичига олади:

- меҳнатга ҳақ тўлаш, меҳнат шартлари ва уни муҳофаза қилиш, меҳнат ва дам олиш тартиби;
- нархларнинг ўзгариб боришига, инфляция даражасига, келишувда белгилаб қўйилган кўрсаткичларнинг бажарилишига қараб меҳнатга ҳақ тўлашни тартибга солиш механизми;
- энг кам миқдордаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган компенсация тарзидаги қўшимча тўловлар;
- ходимларнинг ишга жойлашишига, уларни қайта ўқитишга кўмаклашиш;
- экология жихатидан хавфсизликни таъминлаш ҳамда ишлаб чиқаришда ходимларнинг соғлиғини муҳофаза қилиш;
- ходимлар ҳамда уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича махсус тадбирлар;
- давлат муассасаларини хусусийлаштириш чоғида ходимларнинг манфаатларига риоя қилиш;
- ногиронлар ва ёшлар (шу жумладан ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар) меҳнатидан фойдаланиш мақсадида улар учун қўшимча иш жойлари ташкил этувчи муассасаларга бериладиган имтиёзлар;
- ижтимоий шериклик асосида ўзаро икки тарафлама ҳамкорликни ривожлантириш, жамоа шартномаларини тузишга кўмаклашиш, меҳнат низоларининг олдини олиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш;
- ходимларни турмуш даражасини пасайишини олдини олиш ижтимоий-иқтисодий кафолатларини таъминлаш, уларнинг ҳуқуқларини ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш;

- қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатлар билан белгиланган нормалар ва қоидаларда кўрсатилганидан имтиёзлироқ меҳнат шартлари ва ижтимоий-иқтисодий шартлар киритиш;

- ходимларнинг ҳуқуқий бўлиmlарини ва маданиятини, маънавий-маърифий савияларини ошириш, тиббиёт деонтологияси ва этика тамойилларига амал қилиш борасида чора-тадбирларни амалга ошириш ва семинарлар ташкил қилиш;

- муассасалар, корхоналар, ташкилотларда (бундан кейин матнда "Муассаса" деб юритилади) ходимларнинг меҳнатини ва саломатлигини муҳофаза қилишни таъминлаш;

- касаба уюшма ташкилотларига қонунчиликда белгиланган ваколатлар бериш ва уларнинг фаолияти учун шароит яратиш.

1.2. Келишув 2021-2023 йилларга тузилиб, тарафлар томонидан имзолангандан сўнг вилоят Бандлик бош бошқармасидан рўйхатдан ўтган кундан кучга киради ва янгиси қабул қилинганга қадар амалда бўлади. Мазкур йиллар давомида томонлар Келишувнинг бандларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритишлари мумкин. Улар томонларнинг розилишига кўра қабул қилинади.

1.3. Мазкур Келишув шартлари Бошқарув тасарруфидаги мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча муассаса ва ташкилотлар (кейинчалик муассаса деб юритилади)да меҳнат муносабатларида турган иш берувчилар ва барча ходимларга, шу жумладан келишув кучга киргандан кейин ишга қабул қилинган шахсларга ҳам таъбиқ этилади.

Муассасаларда ушбу келишув асосида жамоа шартномалари тузилади. Жамоа шартномалари бандларида белгиланган имтиёзлар ушбу келишувда белгиланган имтиёزلардан кам бўлишига йўл қўйилмайди.

1.4. Бошқарма тасарруфидаги муассасаларда ишловчи ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий, меҳнатга оид ҳақ-ҳуқуқларига амал қилиниши, уларга муносиб меҳнат шартлари яратиш бўйича МК, амалдаги қонулар, Ўзбекистон Республикаси Президенти Қарор ва Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва бошқа меъриий-ҳуқуқий ҳужжатлар, Халқаро меҳнат ташкилотининг (бундан кейин матнда "ХМТ" деб юритилади) Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган Конвенциялари талабларига қатъий риоя этилиши шарт.

1.5. Томонлар ходимларнинг меҳнат, меҳнатни муҳофаза қилиш, ижтимоий-иқтисодий, маънавий, интеллектуал ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, маданий-ақлдорлик, спорт-соғломлаштириш, касбий маҳоратни ошириш ишларини ривожлантиришда ижтимоий шерикликлар сифатида биргаликда тадбирларни таъбиқ этиш ва ўтказиш, ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифаларни ҳал этишига қаратилган лойиҳаларни, шунингдек норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш юзасидан ўзаро ҳамкорлик қиладилар.

1.6. Икки томонлама ижтимоий шерикликни таъминлаш учун:

- Вилоят Кенгаши раисини вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси тиббий коллегияси таркибига киритилиши;

- Бошқарма вакили вилоят Кенгаши Раёсати аъзолигига киритилиши;

- касаба уюшма бошланғич қўмиталари, бирлангич қўмиталари бошқарув органларига киритилиши таъминланади.

1.7. Вилоят Кенгашининг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурлари ва ходимларнинг меҳнатга оид ҳақ-ҳуқуқлари ҳамда манфаатларига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини, шунингдек ушбу лойиҳаларга оид тавсияларни тайёрлашда, уларни Бошқарма органи ҳузуридаги ишчи гуруҳлар, қўмиталар ва жамоаворчилик-маслаҳат органларининг мажлисларида кўриб чиқишда касаба уюшма органи вакилларининг иштирок этиши таъминланади.

1.8. Бошқарма тасарруфидаги муассасалар раҳбар кадрларидаги малака талабларини бериш ва уларни амтиёштиришда имзоланган бўйича ишчиларга саволларга ижтимоий шериклик ходимларни ижтимоий мулк қилиш, меҳнат қўшимчилиги ҳамда ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган Конвенциялари ҳақида саволларга жавоб бериш.

1.9. Томонлар ўз ваколатлари доирасида иккинчи томонни ўқув-услубий, ахборот, маслаҳат ва таъкилий жиҳатдан ўзаро қўллаб-қувватлайди. Тизимга киритилмаётган янгиликлар ҳақида бир-бирларини хабардор қилиб борадилар.

1.10. Вилоят Кенгаши мутахассислари иштирокида бошқарма тизимидаги раҳбар шахслар ва маъсул ходимларнинг муассасаларда ижтимоий шериклик тамойиллари, ходимларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш, меҳнат қонунийлиги ва меҳнат муҳофазаси масалалари бўйича учрашувлар, даври суҳбатлари ўтказиб борилади.

1.11. Тармоқ иш берувчилари томонидан ходимларнинг ёзма розилиги билан касаба уюшма аъзоларининг иш ҳақлари (асосий ва ўриндошлик иш ўрнидан қатъий назар)дан 1 фоиздан кам бўлмаган аъзолик бадалларини муассаса бухгалтерияси орқали пул ўтказиш йўли билан касаба уюшма ташкилотлари ҳисоб рақамига ўтказиб берилишини таъминлайди.

1.12. Касаба уюшма қўмиталарига сайланган ходимлар учун қуйидаги кафолатлар сақлаб қолинади:

- асосий ишидан озод этилмаган касаба уюшма қўмиталарининг раисларига жамоа манфаатлари йўлидаги ишларни бажариш учун ўртача иш ҳақи сақланган ҳолда бўш вақт ажратиш;

- қисқа муддатли касаба уюшма ўқувлари ҳамда касаба уюшма ташкилотлари ишида иштирок этган даврида ўртача иш ҳақини сақлаб қолиш;

- иш берувчи асосий ишдан озод этилмаган ҳолда муассаса касаба уюшма қўмитаси рансиз лавозимига, қўмита аъзолигига сайланган ходимларнинг юқори касаба уюшма ташкилотлари томонидан ташкил этилаётган ўқувлар, маданий-маърифий ва спорт йўналишидаги тadbирларда иштирок этишлари билан боғлиқ қисқа муддатли (бир ҳафтагача) хизмат сафари харажатларини (бориш ва келиш, суткалик харажатлар, меҳмонхонада яшаш ва х.к) муассаса ҳисобидан қоплаш;

- касаба уюшмаси органи талаб қилганда унга меҳнат ҳамда ижтимоий-иқтисодий ривожланиш билан боғлиқ масалалар юзасидан маълумотлар тақдим этиш;

- касаба уюшма сайланиш органидаги лавозимларга сайланганликлари туфайли асосий ишидан озод қилинган ходимларга сайлов ваколатлари тугагандан сўнг аввалги ўз ишнинг (лавозимини) бериш, бундай иш (лавозим) бўлмаган тақдирда ходимнинг розилиги билан аввалгисига тенг қеладиган бошқа иш (лавозим) тавсия қилиш;

- мутахассислик бўйича узлуксиз иш стажини сақлаб қолиш;

- малака тоифасини унинг амал қилиш муддатига сақлаб қолиш;

- касаба уюшмаси органининг Уставида белгиланган фаолиятини амалга ошириш учун уни муассаса маъмурияти битосидан хона, мебел таъкилий техника, стоқа воситалари, интернет, канцелярия товарлари билан бепул таъминлаш;

- ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган Муассасада меҳнатқашлар вакилларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва уларга бериладиган имкониятлар тўғрисидаги 135-Конвенция талабларига риоя этилишини таъминлайди.

Иш берувчилар томонидан касаба уюшма органига сайланган ходимларга (қўмита аъзоларига) муассаса ходими сифатида жазо тайинлашда шу органининг олдиндан розилигини олмасдан, касаба уюшмаси ташкилоти раҳбари (рансиз)га юқори турувчи касаба уюшмаси органининг олдиндан розилигини олмай туриб иштизомий жазо тайинлашини йўл қўйилмайди.

Касаба уюшма органига сайланган ходимларга муассасадаги иш фаолиятини уларнинг сайлов ваколатлари тугагандан сўнг 2 йил давомида иш берувчининг ташаббуси билан ишдан бўшатилишига маҳаллий меҳнат органларининг олдиндан розилигини олмай туриб йўл қўйилмайди.

1.13. Ҳудудий келишувининг бажарилишини муҳокама қилиш, янгисини қабул қилиш ёки қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳар йилнинг январ ойида бошқарма хайъати ёки ҳудудий кенгаши раёсати йиғилишларида, муассасаларда жамоа шартномаларининг бажарилишини муҳокама қилиш, янгисини қабул қилиш ёки қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳар йилнинг биринчи чорагидан кечикмаган ҳолда муассасаларнинг умумий йиғилиши (конференцияси) да муҳокама этилади.

1.14. Бошқарма ва тасарруфдаги ташкилотлар иш берувчилари ишчи-ходимлар манфаатига дахлдор қарорлар қабул қилишдан олдин Республика Кенгаши ва тармоқ-қасаба уюшмасининг жойлардаги органлари билан маслаҳатлашишлари шарт.

1.15. Муассасаларда меҳнат қонуничлиги бузилишига йўл қўйган иш берувчилар талонидан мазкур қонун бузилиши бартараф этилмаган ҳолларда, суд органларига мурожаат қилишдан олдин, муассасаларнинг юқори органлари билан ижтимоий ширеклик ва мулоқот асосида мазкур қонун бузилиши бартараф этилади.

1.16. Тамонлар Вазирлигининг "Соғлиқни сақлашни ташкил этиши ва бошқарили" журналига ҳамда қасаба уюшмалари Федерациясининг «Ишонч» ва «Ишонч-Доверие» газеталарига обунани ташкил этиши юзасидан ўзаро ҳамкорлик қиладилар.

1.17. Тармоқ-қасаба уюшмаси ҳудудий кенгашлари ва бошланғич ташкилотларига ўз фаолиятларига оид доимий ва узоқ вақт (10 йилдан кўпроқ) сақланадиган ҳужжатларни сиқилиш учун бошқарма ва муассасаларда ташкил этилган идоравий архивлар хизматида бегараз фойдаланишига руҳсат этилади.

1.18. Бошқарма ва унинг тизимидаги барча муассасаларда ходимларнинг лавозимга лавозимлигини аниқлаш бўйича аттестация комиссиялари таркибига тармоқ-қасаба уюшмасининг вакиллари албатта киритилиши шарт.

1.19. Тармоқ иш берувчиларига муассаса қасаба уюшма бошланғич ташкилотида фаолияти учун, шунингдек қасаба уюшма кўмиталарининг ходимлар манфаатига доир харажатлари учун ўзининг бюджетдан ташқари тузилган маблағлари ҳисобидан моддий кўмак кўрсатишига йўл қўйилади.

1.20. Меҳнат жамоасида ишлаб пенсияга чиққан ходимларга доимий ғамхўрлик қилиш, уларга зарурий ижтимоий ва моддий ёрдам кўрсатиш, уларнинг меҳнат жамоаси ҳаётида фаол иштирок этишларини таъминлаш, кекса авлод вакилларининг билими ва тажрибасидан фойдаланиш, мазкур йўналишдаги ишларни тизимли йўлга қўйиш ва самарадорлигини ошириш мақсадида вазирлик тасарруфидаги барча муассасаларда "Фахрийлар Кенгаши" ташкил этилади.

1.21. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 28 декабрдаги "Кексалар ва ногиронларни даълат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-2705-сонли Қарорини амалга оширишга ҳар томонлама кўмакланилади.

1.22. Тизимдаги ташкилот ва муассасалар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 30 июлдаги "Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПФ-5775-сон Фармони ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 10 майдаги "Ўзбекистон Республикасида мажбурий меҳнатга барҳам беришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги 349-сонли қарорига тўлиқ риоя этиш мажбуриятларини ўз зиммасига олади.

II. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ, БАНДЛИК КАФОЛАТЛАРИ

Бошқарманнинг мажбуриятлари:

2.1. Ишчи ходимларнинг касблари, малакалари ва улар билан тузилган меҳнат шартномаларига мувофиқ бандлиги таъминлайди.

2.2. Тармоқда иш берувчилар томонидаи ходимлар билан тузилган меҳнат шартномасини МКнинг 100-моддаси II қисми 1.2.3.4.7 бандларига асосан бекор қилишда қонда тарзида муассаса қасаба уюшма кўмитасининг олдиндан розилигини олмай туриб бекор қилинишига йўл қўйилмайди. Муассасанинг бутунлай тугатилиш ҳолатлари бундан мустасно.

2.3. МКнинг 100-моддаси 2- қисми 7-банди бўйича (ходимнинг пенсия ёшига етиши ва пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлиши сабабли) меҳнат шартномаси бекор қилинишида ходимнинг меҳнат урмоорлигини инобатга олиниши шарт.

2.4. Тармоқ муассасалари жамоа шартномаларида таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, ўқув режасини бажараётган ходимларга ҳақ тўланадиган қўшимча таътиллار бериш, қисқартирилган иш ҳафтасини жорий этиш ва бошқа қўшимча имтиёзлар киритилади.

2.5. 18 ёшга тўлмаган шахсларни ишга қабул қилишда ва уларнинг меҳнатидан фойдаланишда ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган "Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисида"ги 138-Конвенция ва "Болалар меҳнатининг оғир шакллари ва йўқ қилишга доир шошилинч чоралар тўғрисида"ги 182-Конвенциялари талабларига риоя этилишини таъминлайди.

2.6. Ходимларни (кадрларни) тайёрлаш ва уларнинг малакаларини ошириш бўйича мунтазам равишда иш олиб боради.

2.7. Тармоқда яширин ишсизлик ҳолатларига йўл қўймаслик, муассасаларнинг қисқартирилган иш режимида ишловчи ходимлари учун ҳам мазкур келишувда кўзда тутилган ҳуқуқ, имтиёз ва кафолатларни сақлайди.

2019 йил 1 февралдан бошлаб Бошқарма тизимидаги барча муассасаларда қоида тартибларида асосий иш эҳтисобидаги ходимларнинг фақат тўлиқ ставкага ишга қабул қилиш тартиби белгиланади.

Муассасанинг вакант бўлган иш ўринларини биринчи гада тўлиқсиз ставкада ишлаётган ходимлар ҳисобига уларнинг эҳтисобидан келиб чиққан ҳолда қоплайди.

Мазкур қоида ходимнинг ўзининг асосий ишидан бўлиб вақтида меҳнат шартномаси асосида бошқа ҳақ тўланадиган ишни бажариши (ўриндошлик) асосида ишлаши, шунингдек мавжуд штат бирлиги ва бошқа сабаблар ходимни тўлиқ ставкага ишга қабул қилишга имкон бермайдиган бошқа ҳолатларга татбиқ этилмайди.

2.8. Ижтимоий йўналтирилган давлат дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ишларида фаол иштирок этиб, кам таъминланган ва кўп болали оилаларни, ишлаётган оналарни ижтимоий муҳофаза қилиш ва қўллаб-қувватлашнинг қонун ҳужжатларида кўзда тутилган чоралари амалга оширилишини таъминлайди.

2.9. Жамоа шартномасида ёки ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан меҳнат шартномаси бекор қилинганда (шу жумладан унинг муддати тугаши муносабати билан ҳам) ходимнинг хоҳишига кўра, йиллик асосий ва қўшимча таътиллари бериш, ундан кейин меҳнат муносабатларини бекор қилиш ҳолатларини жамоа шартномаларида белгилейди.

2.10. Техпологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятини ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқариши муносабати билан иш берувчи ҳисобидан ходимларни малакасини ошириш ва қайта ўқитади.

2.11. Бошқарма тасарруфидаги муассасаларда янги ходимларни ишга қабул қилишда касба уюшма қўмитаси суҳбатидан ўтишини йўлга қўйишни жамоа шартномаси орқали белгиланади.

2.12. Айрим соғлиқни сақлаш муассасаларида тез ва кечиктириб бўлмайдиган тиббий ёрдамни ташкил қилиш мақсадида бригада усулида иш жорий қилиниши мумкин. Бригада фаолиятига уни ҳар бир аъзосининг бирдек масъуллиги белгиланади, лекин бу усулда иш ташкил қилинганда ҳам бригада аъзоларининг ҳар бирининг функционал вазифалари ва мавозим йўриқномалари белгилаб қўйилган бўлиши шарт.

2.13. Ходимнинг вақтинча бошқа ишга ўтказиши ҳақидаги илтимоси, агар бу илтимос узрли сабаблар туфайли келиб чиққан ва бундай иш муассасада мавжуд бўлса, иш берувчи томонидан қаноатлантирилиши керак.

Ходимнинг ташаббуси билан вақтинча бошқа ишга ўтказиши муддати ходим ва иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан белгиланади. Бунда амалда бажарилаётган ишга қараб ёки аввалги ўртача иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда меҳнат ҳақи тўланади.

Ходимнинг ташаббуси билан вақтинча бошқа ишга ўтказилиши учун узрли сабаблар деб қўйишдагилар ҳисобланади:

а) ҳомиладорлик;

б) оила аъзоларидан бирининг касаллиги ёки ногиронлиги туфайли парваршига муҳтожлиги;

в) ишни таълим билан қўшиб олиб борилиши;

г) ходимнинг оилавий шароитига кўра.

2.14. Пандемия даврида коронавирус инфекцияси билан зарарланиб, карантинга жойлаштирилган 14 ёшга тўлмаган боланинг ота-онаси (унинг ўрнини босувчи шахслар, васийлар, ҳолнийлар) бўлган ходимлар билан меҳнат шартномаларини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш таъқиқланади.

Вилоят кенгашининг мажбуриятлари:

2.15. Ходимларни ишга қабул қилиш ва меҳнат фаолияти давомида ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган "Зўраки ва мажбурий меҳнат тўғрисида"ги 29-сонли, "Меҳнат ва иш турлари соҳасида камситишлар тўғрисида"ги 111-Конвенцияси талабларига амал қилинишини таъминлаш.

2.16. Вилоят Кенгашлари мутахассислари томонидан мушталам равишда меҳнат қонунчилиги бўйича, айниқса меҳнат муносабатлари, ижтимоий-иқтисодий муҳофаза, муносиб меҳнат шароитлари яратилиши юзасидан соғлиқни сақлаш идоралари, муассасаларига биргаликда маслаҳатлар, музокаралар ташкил этиши ва бажарилиши устидан назорат ўрнатилишида амалий ва услубий ёрдам кўрсатиши.

2.17. Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ва меҳнатни муҳофаза қилиш қондаларига риоя этилишини текшириш ва назорат қилиш.

2.18. Меҳнат жамоаларида ижтимоий вазиятни осойишта бўлишига ёрдамлашиши, ҳуқуқий масалалар бўйича бепул маслаҳатлар бериши. Вилоят кенгаши қошида "Ишонч телефони"нинг мушталам ишлатилиши таъминлаши.

Ҳамкорликдаги мажбуриятлар:

2.19. Соғлиқни сақлаш ходимларини бандлигини таъминлаш мақсадида маҳаллий меҳнат идоралари билан узвий ҳамкорлик ўрнатиши. Мазкур масаласида оид маълумотларни йиғиши ва маҳаллий меҳнат идоралари билан ўзаро ҳамкорлик шиларини ташкил этишини вилоят соғлиқни сақлаш бошқармасининг масъул ходимларига, Вилоят Кенгашининг тегишли ходимларининг зиммасига юклатиши.

2.20. Асосан иш жойларини киекартиришга йўл қўймаслик:

- ҳар қандай вазиятда касба уюшмаларига қонунчиликда белгиланган муддатлардан қечиктирмай керакли маълумотларни юбориши ва қуйида кўрсатилган чораларни кўришида биргаликда музокаралар олиб бориши;

- иш берувчи ходимларни оммавий равишда ишдан озод этиши эҳтимоли тўғрисида ўз вақтида, лекин камидан икки ой олдин тегишли касба уюшмаси органига ахборот тақдим этилиши ва ишдан озод этиши оқибатларини енгилаштиришга қаратилган маслаҳатли ишларни амалга оширади. Шунингдек камидан икки ой олдин, ҳар бир ходимнинг касби, мутахассислиги, малакаси ва меҳнат ҳақи миқдорини кўрсатган ҳолда, бўлажак ишдан озод қилиш тўғрисидаги маълумотларни бандликка қўмақлашувчи Марказга ҳам маълум қилиши шарт.

- Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимларининг рўйхатдаги сонидан камидан 10 фоизининг бир вақтининг ўзида ишдан озод этилиши ходимларни оммавий равишда ишдан озод этилиши деб ҳисобланади.

- киекартириш натижасида ишдан озод этилган ходимларни қайта ўқитиш ва ишга жойлаштириш учун маҳаллий меҳнат органлари билан ҳамкорликда ишлаш;

- ходимларнинг ишдан бўшаш сабаблари, меҳнат шартларининг ўзгариши, уларнинг қонунийлигини таъминлаш.

2.21. Мулк шаклларининг ўзгариши (хусусийлаштириш) ҳолларида:

- хусусийлаштириш жараёнида "Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида"ги Қонуннинг 8-моддасига (хусусийлаштириш комиссияларига меҳнат жамоаси аъзоларини киритиш) қатъий риоя қилиш;

- хусусийлаштирилган муассасаларда асосий фондлари сотилиши ва иш ўринлари кескартирилишининг олдини олишга эришиш;

- муассаса мулкдори алмашганда, шунингдек муассаса қайта ташкил этилганда (қўшиб юборилган, бирлаштирилган, бўлиб юборилган, қайта тузилган, ажратилганда) меҳнат муносабатларини ҳодимнинг розилиги билан давом этилишини таъминлаш.

2.22. Тармоқ иш берувчилари томонидан ҳар бир муассасада касаба уюшма қўмитаси билан келишган ҳолда ҳодимлар лавозим йўриқномалари тузилади ва ҳар бир ҳодим ўз лавозим йўриқномаси билан таништирилиши шарт.

2.23. Тармоқда мажбурий меҳнатга йўл қўйилмайди. Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан белгиланган қўйилган умумхалқ хайрия ҳашарлари ва факултетда ҳодимлардаги ишларнинг ташқари ҳодимларнинг иш ҳақларидан қонунга ҳилоф равишда маблағ ушлаб қоллиш, гўза парвариши, пахтакорларга, коммунал тўловларга, текиндрувчиларга, ободонлаштиришга, гул ёки дарахт кўчатларини сотиб олиш ва ҳоказоларга, қонун ҳужжатларидаги тартибга риоя этмаган ҳолда ҳашар ва шайбаларга шунингдек, ҳодимларнинг лавозим вазифасига кирмайдиган ишларга жалб қилинмайди.

Бундай ҳолатлар аниқланган ҳолларда тарафлар бир-бирларини бу ҳақда хабардор қилдилар, мажбурий меҳнатга йўл қўйган раҳбарларни интизомий жазога тортиш ёки тегишли давлат органлари раҳбарларига нисбатан чоралар кўрилиши бўйича биргаликда ҳаракатлар қилади.

2.24. Олий, ўрта махсус таълим муассасалари битирувчилари, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафидан муддатли ҳарий хизматдан қайтган шахслар ва ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламларининг бошқа тоифаларини ишга жойлаштиришга ҳар томонлама қўмақлаштирилади.

III. ИШ ВАҚТИ ВА ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

Бошқарманинг мажбуриятлари:

3.1. Тиббиёт муассасасидан ш ҳафтасининг қуйидаги муддатлари қабул қилинади:

- раҳбар ҳодимлар учун 40 соат;
- ногиббий ҳодимлар учун 40 соат;
- тиббиёт ҳодимлари учун 36 соат;
- олий ва ўрта махсус ўқув юртлири профессор-ўқитувчилар учун 36 соат;
- ижтимоий ҳодимлар учун 36 соат;
- 16 ёшдан 18 ёшгача бўлган ҳодимлар учун 36 соат;
- I- ва II-гуруҳ ногиронлари бўлган ҳодимлар учун 36 соат;
- уч ёшга тўлмаган болалари бор аёллар учун 35 соат;
- ноқулай меҳнат шартларидаги ишларда банд бўлган ҳодимлар учун (Иш ўринларини меҳнат шартлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан аттестациядан ўтказиш натижаларига асосан) - 36 соат;
- соғлиқни сақлаш муассасаларидаги тарбиячилар учун 30 соат;
- соғлиқни сақлаш тизимининг махсус ўқув-тарбия муассасаларидаги психологлар учун 20 соат;
- соғлиқни сақлаш муассасаларидаги 5-9 синф ўқитувчилар учун 20 соат;
- соғлиқни сақлаш муассасаларидаги 1-4 синф ўқитувчилар учун 18 соат;
- соғлиқни сақлаш тизимининг махсус ўқув-тарбия муассасаларидаги логопедлар учун - 18 соат;
- амбулатория поликлиника муассасалари (поликлиникалар, амбулаториялар, диспансерлар, тиббий хоналар, станциялар, бўлимлар ва хоналар)нинг касалларнинг бугунлай амбулатория қабулида банд бўлган шифокорлари учун 33 соат;

- тиббий-меҳнат эксперт комиссиялари (ТМЭК) ва тиббий-маслаҳат комиссиялари (ТМК)нинг шифокорлари учун – 33 соат;
- поликлиникаларнинг стоматолог-шифокорлари, тиш шифокорлари ва тиш шифокорлари-протезистлари учун - 33 соат;
- бутун иш вақти давомида 200 ваттдан баланд қувватдаги ультракиска тўлқинли частотадаги тиббий генераторларида ишлайдиган шифокорлар ва ўрта тиббий ходимлари учун - 33 соат;
- анестезиология-реанимация бўлимлари (гуруҳлари) ҳамда реанимация ва интенсив терапия палаталари шифокорлари, ўрта ва кичик тиббий ходим (шифокор-лаборант ва лаборантдан ташқари) ходимлари учун - 33 соат;
- мурдалар ва мурда материаллари билан ишлашда банд бўлган ходимлар (Врач (шу жумладан, врач-бўлим, лаборатория раҳбари), ўрта ва кичик тиббий ходим, ишлаб чиқариш хоналари (фарроши) учун – 30 соат;
- Илмий-тадқиқот институтларининг проректор ва мурдахоналарда ишловчи ходимлари, шунингдек, мурдалар ва мурда материаллари билан доимий ишлаш чоғидаги нормал, патологик ва топографик анатомия, суд тиббиёти ва оператив жарроҳлик кафедралари ходимлари учун – 30 соат;
- суд-тиббий экспертиза бюросининг мурдалар ва мурда материаллари билан ишлаш чоғидаги суд-тиббий эксперт (шу жумладан, бўлим, бўлими раҳбари) ҳамда мурдалар ва мурда материаллари билан ишлаш чоғидаги ўрта ва кичик тиббий ходим ходимлари учун – 30 соат;
- лабораториялар, бўлимлар ва бўлимларнинг мурда қонши ва мурда тўқималарини тайёрлаш ва консервациялашда банд бўлган ходимлари учун – 30 соат;
- гамма-терапияда ва экспериментал гамма-нурлантиришда (радиоактив препаратлар қўлланган беморларга хизмат кўрсатиш палаталарида, гамма-қурилмалар билан ишловчилар) бевосита банд бўлган ходимлар – 30 соат;
- радиоманипуляция кабинетларида ва лабораторияларида гамма-препаратлар, билан ишловчилар учун – 24 соат;
- Рентген спектрал, рентген тузилмалар таҳлил, саноат рентгенографияси қурилмаларида ва рентген панжаралари растрларини назорат қилишда бевосита банд бўлган ходимлар учун – 30 соат;
- Рентген диагностикасида, флюорографияда, визуал назоратли ротацион рентген терапияси қурилмасида бевосита банд бўлган ходимлар учун 30 соат.

3.2. Ходимни унинг розилиги билангина ишдан ташқари вақтларда ишга жалб қилиш. Бунда иш сменаси 12 соатдан ортиқ бўлган ходимларни, оғир ва зарарли меҳнат шaroитларида ишлайдиган ходимларни ва 18 ёшга тўлмаган шахсларни ишдан ташқари вақтда ишга жалб қилмаслик.

3.3. МҚКнинг 144-моддасида кўрсатилган ходимлар тоифалари билан бирга қуйидаги ходимларга меҳнат тaътиллари уларнинг хоҳишига кўра ёзилиши учун қулай бўлган бошқа вақтда берилadi:

- а) ижтимоий аҳамиятга молик касаллик бўйича ҳисобда турган ходимларга;
- б) бeтoб оила аъзолари парваришлайдиган ходимларга;
- в) тижорат банкларида ипотека кредитини олган ёш оилалар вакилларига;
- г) ишлайдиган пенсионерларга.

3.4. МҚКнинг 150-моддасида кўрсатилган ходимлардан ташқари қуйидаги ходимларга (1941-1945 йиллардаги уруш қатнашчилари ва иштироки жиҳатидан уларга тенглаштирилган шахслар, I ва II гуруҳ ногиронлари, ўн икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ болани тарбиялайдиган аёллар)дан ташқари яна қуйидаги ходимларга уларнинг хоҳишига кўра иш хақи сақлаб қолган ҳолда муқаррар тартибда 14 календар кунга қадар тaътил берилadi:

- а) бeтoб оила аъзолари парваришлайдиган шахсларга;
- б) 30 ёшгача бўлган ёш оила аъзоларига;
- в) ишлайдиган пенсионерларга.

Шунингдек жамоа шартномалари ва меҳнат шартномаси шартларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

3.5. Муассасанинг иқтисодий имкониятларини ҳисобга олган ҳолда, муассаса маблағи ва тежалган маблағлар (муассасанинг моддий рағбатлантириши ва ривожлантириши жамғармаси) ҳисобидан кўп йиллик иш стажига эга бўлган ходимларга ҳақ тўланадиган кўшимча таътиллار ва бошқа имтиёзлар беришни муассасаларда имзоланаётган жамоа шартномаларига киритиши.

3.6. Ходимларга иш кўни (смена) давомида иш вақтига киритилмайдиган дам олиш ва овқатланиш учун танаффус бериш. Танаффус бериш вақти ва унинг аниқ муддати ички меҳнат тартиби қоидаларида, смена графикларида ёки ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан белгилаб қўйилади.

Ишлаб чиқариш шароитига кўра дам олиш ва овқатланиш учун танаффус бериш мумкин бўлмаган ишларда иш берувчи ходимга иш вақтида овқатланиб олиш имкониятини таъминлаши шарт. Бундай ишларнинг рўйхати, овқатланиш тартиби ва жойи ички меҳнат тартиби қоидаларида белгилаб қўйилади.

3.7. Иш ўринлари аттестациядан ўтказилмаган муассаса ва ташиқлотларда иш ўринлари аттестациядан ўтказилгунга қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 1995 йил 21 декабрдаги "Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексини амалга киритиш тартиби тўғрисида"ги қарорига, МКнинг 137-моддасига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш муассасалари ходимларининг 1996 йил 1 апрелгача белгиланган таътиллار муддатини сақлаб қолиши.

3.8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 11 мартдаги 133-сонли қарорининг 4-8 шловаларида ҳамда 2005 йил 21 декабрдаги 276-сонли қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси давлат муассасалари тиббиёт ва фармацевтика ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тартиби ва шартлари тўғрисидаги Низомнинг 2-шловасида келтирилган "Соғлиқ учун хавфли ва меҳнат шароитлари ўта хавфли бўлганлиги муносабати билан уларда ишлаш ходимлар тариф ставкаларига қўшимча тўлов белгилаш ҳуқуқини берадиган муассасалар ва уларнинг бўлишлари, шунингдек лавозимлар рўйхати"да келтирилган касб ва лавозимда ишловчиларга меҳнат таътиллари муддати асосий 15 кун, қўшимча таътил муддатини камида 12 кун қилиб белгилаш ва бунга иш жойлари аттестацияси бўйича ҳулосада белгиланган қўшимчаларни қўшган ҳолда амалга ошириши.

3.9. Тармоқ ходимларининг 15 кунлик асосий меҳнат таътилига қўйидагича қўшимча таътил муддатларини белгилаш:

- тиббиёт ва фармацевтика ходимларига - камида 9 кун;
- мутахассислар (ҳисобчи, иқтисодчи, ҳўжаслик ишлар мудирини, мухандис, юрист маслаҳатчи, кадрлар бўлими ходимлари ва бошқалар)га - камида 9 кун;
- ишчи касбларда ишловчи ходимлар (хайдовчи, электромонтёр, дурадгор, чилангар-сантехник, қоровул, босбон, фаррош, ховли супурувчи ва бошқалар)га - камида 3 кун.

3.10. Бошқарма тасарруфидаги ўрта махсус таълим муассасалари ҳамда малака ошириш институтлари ходимлари учун 15 кунлик асосий меҳнат таътилига қўйидагича қўшимча таътил муддатларини белгилаш:

- профессор-ўқитувчилар таркибига, шунингдек ўриндошлик асосида камида 1/3 йиллик норма ўқув ишини бажарадиган маъмурий-ўқув бўлими ходимларига - камида 33 кун;
- маъмурий ва ўқув-ёрдалми ходимларига ходимларга - камида 9 кун;
- хизмат кўрсатувчи ва техник ходимларига - камида 3 кун.

3.11. Айрим тоифадаги ходимларга қўйидагича қўшимча таътиллار белгилаш:

- Даволаш-профилактика муассасаларининг:

а) Логопед, сурдопедагог ва ўқитувчиларига, педагог ходимларига (тарбиячи методистлар), мусиқа раҳбарлари (снл касалликлари, юқумли касалликлар муассасалари бўлими), эшитиш ва нутқдаги нуқсонли бор болалар, марказий асаб тизими шикастланган ва ақли заиф болалар муассасаларидаги), шунингдек мактаб ёшидаги шундай муассасалар педагогика (ўқув) ишлари мудирларига - камида 33 кун, мактабгача ёшидаги

шундай муассасалар педагогика (ўқув) ишлари мудирига ҳамда вилоят ва республика тифхоналарининг таълимий-методик бўлимлари методистларига - камида 21 кун;

б) калжекада тургани ўргатган инструкторларига - камида 9 кун.

3.12. Кутубхоналарининг (ўрта махсус ўқув юрталари кутубхоналари) директорлари, уларнинг илмий ишлар бўйича ўринбосарлари, физикалар, бўлимлар, бўлимчалар, кабинетлар ва ўқув заллари мудирига, илмий котиблар, бош ва катта библиографлар ва кутубхоначиларига - камида 9 кун қўшимча таътил белгилани.

3.13. Айрим тоифадagi ходимларга қуйидагича йиллик узайтирилган асосий таътил бериши:

- ўн саккиз ёшга тулмаган шахсларга;

- ишлаётган I ва II гуруҳ ногиронларига - камида 30 календарь кун қилиб белгилани ва бунга иш жойлари аттестацияси бўйича ҳулосада белгиланган қўшимчаларни қўшган ҳолда амалга ошириши.

3.14. Амалдаги қонунларда ва меъёрий ҳужжатларда (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 11 мартдаги 133-сонли қарори) назарда тутилмаган лавозимларда ишлаётган ходимларга қўшимча таътил олиш ҳуқуқини жамoa шартномаларида белгилани.

3.15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони билан фуқароларнинг расмий саналарини нишонлаш даврида тўлиқ дам олишни учун шарoитлар яратили, дам олиш ва байрам кунларидан оқилона фойдаланишни таъминлаш мақсадида дам олиш кунлари белгиланганда:

қўшимча дам олиш кунлари ҳар йилги меҳнат таътилининг давомийлигини Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонида эълон қилинган қўшимча дам олиш кунларидан ходим ҳақиқатда фойдаланганлигидан келиб чиқиб қисқартириши ҳисобига қопланади;

ҳар йилги меҳнат таътили даврида сақланадиган ўртача ойлик иш ҳақи миқдорини ҳисоблашда меҳнат таътилининг амалдаги давомийлиги ҳисобга олинади, унга Фармонда белгиланган қўшимча дам олиш кунлари қўшилади;

ҳар йиллик меҳнат таътилининг давомийлиги қисқартириши ҳисобга олинган ҳолда ўн беш иш кунидан кам бўлмаслиги керак;

бюджет ташкилоти ҳисобланмаган ташкилотларда қўшимча дам олиш кунлари меҳнат таътилга қўшимча бошқа кунлар билан бир қаторда молиявий имкoниятлардан келиб чиққан ҳолда жамoa шартномаларида белгиланади.

3.16. Жамoa шартномасида йиллик асосий таътилни олиш ҳуқуқини берадиган иш стажини ҳисоблаб чиқишда МКнинг 142-моддаси талабларини инобатга олиши.

3.17. Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан жамoa шартномасида назарда тутилган ҳолларда ходимнинг илтимосига кўра унга тўлиқсиз иш вақтини белгилани.

3.18. Ишлаб чиқариши ёки педагогик фаолиятини илмий иш билан бирга қўшиб олиб бораётган шахсларга диссертациясини яқинлашти, шунингдек дарсликлар ва ўқув-ўқувий қўланмалар ёзиши учун асосий иш жoида ўртача ойлик иш ҳақи ва лавозими сақланган ҳолда қуйидагича ижодий таътиллари бериши.

- номзодлик диссертациясини ва дарсликлар ҳамда ўқув-ўқувий қўланмаларни тугаллашлари учун муаллифларга 3 ойгача;

- докторлик диссертациясини тугаллаши учун 6 ойгача бўлган муддатга ижодий таътиллари бериши.

3.19. Қуйидаги ҳолларда ходимларга бир марталик ҳақ тўланадиган қўшимча таътил бериши:

- яқин қариндошлари (ота-онаси, турмуш ўртоғининг ота-онаси, турмуш ўртоғи, фарзандлари, туғилган ака-укалари ва опа-сингиллари) вафот этганда - 3 кун;

- фарзанд туғилганда (отасига) - 1 кун;

- фарзандларининг никоҳ тўйларида - 3 кун;

- ходимнинг никоҳ тўйларида - 3 кун.

3.20. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 26 июндаги 298-сонли қарорининг 3 қисмига мувофиқ ОИТС касаллигига чалинган беморларни даволаш-профилактика қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш билан банд бўлган ҳамда иммунитет танқислик вируси билан бевосита ишловчи ходимларнинг меҳнат таътилларини 36 иш куни қилиб, касби туфайли вирус билан зарарланган ҳолларда саломатлигига етказилган зарар учун бир йўла тўланадиган пул товоғи миқдорларини соғлиқни сақлаш тармоғида ишловчи бир ходимнинг ўртача ойлик маошининг уч йиллик ҳажмида белгилаш.

3.21. Пандемия даврида карантин қондалари кучайтирилганда ходимлар иш берувчилар томонидан ўз ҳисобидан таътилга мажбурий равишда йил давомида 3 ойдан ортиқ муддатга чиқариб юборилганини инобатга олиб, Солиқ Кодексининг 374-моддаси 2-бандида назарда тутилган, иш ҳақи қисман сақлаб қолинган ҳолда мажбурий таътил бериш.

Вилоят кенгашининг мажбуриятлари:

3.21. Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимларининг меҳнатга ва ижтимоий-иқтисодий масалаларга оид қонун ва бошқа меъёрий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда қатнашиши.

3.22. МКнинг моддалари кўрсатилган ҳолда жамоа шартномалари орқали ҳал қилиниши шарт ёки мумкин бўлган имтиёзлар ва кафолатлар рўйхатини ишлаб чиқиш ва мулкчилик шаклидан қатъи назар барча соғлиқни сақлаш муассасаларига етказилишини таъминлаш.

Ҳамкорликдаги мажбуриятлар:

3.23. Иш ҳафтаси турини белгилашда, иш вақти режимиининг турли ҳил вариантларини қўллашда, муддатлари чегараси белгиланган иш вақтини ўрнатилишда, бир қатор касблар ва ишлар учун иш кунини қисқартиришида, ҳар ҳафталик дам олиш ва байрам кунларида иш берувчи ишга жалб қилиш ҳуқуқига эга бўладиган асос(ҳолат)ларни аниқлашда, шунингдек, МКга мувофиқ бартараф этилиши лозим бўлган бошқа масалаларда тармоқ муассасаларига услубий, амалий ёрдам кўрсатиши.

IV. МЕҲНАТГА ҲАҚ ТўЛАШ, КАФОЛАТЛИ ТўЛОВЛАР ВА КОМПЕНСАЦИЯ ТАРЗИДАГИ ТўЛОВЛАР

Бошқарманиннг мажбуриятлари:

4.1. Тармоқдаги барча муассасаларда ходимлар меҳнатига ҳақ тўлашда МКнинг 9-боби талабларига риоя қилинишини, тармоқдаги мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча муассасалар ходимларига ойлик иш ҳақини Ягона тариф сеткасининг 1-разряд ставкасидан кам бўлмаган миқдорда тўланишини таъминлаш.

4.2. Бошқарма тасарруфидаги бюджет ҳисобидан молиялаштириладиган ташкилотларда ишловчи тиббиёт ходимларига меҳнат ҳақи тўлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси давлат муассасалари тиббиёт ва фармацевтика ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг тариф сеткаси”да белгиланган разрядлар асосида амалга ошириш. Республика бюджетидан ажратиладиган маблағлар ҳисобидан махсус унвон, кўп йиллик хизматлари учун устама ва кўшимча тўловлар, соғлиқ учун хавфли ва меҳнат шароитлари ўта хавфли бўлган муассасаларда ишловчи ходимларнинг тариф ставкаларига тўланадиган кўшимча тўловларнинг фонз миқдорлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 21 декабрдаги “Тиббиёт ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини тасдиқлаш тўғрисида”ги 276-сонли қарори билан тасдиқланган “Меҳнатга ҳақ тўлаш тартиби ва шартлари тўғрисидаги Низом”га мувофиқ амалга ошириш.

4.3. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида коронавирус инфекциясига қарши курашни даврида тиббиёт ва бошқа ходимларга моддий рағбалантириш тўловлари амалдаги меъёрий ҳужжатларга мувофиқ тўланади.

4.4. Муассасаларда меҳнат қилаётган нотиббий ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 06 сентябрда 743-сон билан рўйхатга олинган “Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобига сакланадиган ташкилотларда банд бўлган хизматчиларнинг кенг тарқалган лавозимлари ходимлари айрим тоифалари меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича разрядлар”га асосан муассасаларда банд бўлган универсал касблар мутахассислари ва хизматчиларининг лавозим разрядларини белгиланган тартибда қуйидагича ошириб боришни таъминлаш:

1. Ташкилотнинг хўжалик ва муҳандислик-техник хизмат кўрсатиш бўйича хизмати, ташкилотнинг метрологик ва бошқа хизматлари, кадрлар бўлими бошлиғи	10
2. Архив, кутубхона, канцелярия, устахона, хўжалик мудирлари	7
3. Омбор мудир	5
4. Етакчи муҳандислар, етакчи мутахассислар, етакчи инспекторлар	9
5. Катта муҳандислар, катта мутахассислар ва катта инспекторлар	8
6. Олий маълумотли муҳандислар, мутахассислар ва инспекторлар	7
7. Олий маълумотли бўлмаган мутахассислар ва инспекторлар	6
8. Барча номлардаги механик, техниклар, операторлар ва лаборантлар	6
9. Агент, маъмур, раҳбарнинг котиби, иш юритувчи, инкассатор, ётоқхона коменданти, кассир (шу жумладан, чипта сотадиган кассир), нарядчи, табелчи, экспедитор	5
10. Рухсатнома бериш бюроси навбатчиси, ётоқхонада навбатчи, хўжалик бекаси	3

Изоҳлар:

1. Агар хизматчиларнинг лавозимлари бўйича айрим норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича юқорироқ разрядлар белгиланган бўлса, меҳнатга ҳақ юқорироқ разрядлар бўйича тўланади.

2. Ушбу жадавлда кўрсатилмаган лавозимлар учун меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича разрядлар бюджет ташкилоти (давлат корхонаси) юртишида бўлган тегишли вазирлик (идора) томонидан Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги билан келишган ҳолда белгиланади.

3. Мураккаб техник ускунага хизмат кўрсатиш билан банд бўлган муҳандисларга Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги билан келишган ҳолда оширилган разряд (1 разряд юқори) белгиланиши мумкин.

4.5. Меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг тариф қисми ва тарифга қўшимча қисми ўртасидаги мақбул нисбатни давлат томонидан ва жамоа шартномалари воситасида ўрнатилиши мумкин.

4.6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 6 сентябрдаги 743-сонли қарори билан тасдиқланган “Туман коэффициентлари, шунингдек, йиллик қўшимча таътилнинг энг кам муддати қўлланиладиган табиий-иклим шароитлари оғир ва ноқулай бўлган жойлар рўйхати”да кўрсатилмаган табиий-иклим шароитлари оғир ва ноқулай бўлган айрим жойларда ишлаганлик учун устамалар ва қўшимча таътиллار қўлланилиши тўғрисидаги шартларни нобюджет ташкилотларининг жамоа шартномаларида назарда тутиш.

4.7. Бандлик ва Меҳнат муносабатлари вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Ўзбекистон автомобиль транспорти агентлигининг 2019 йил 22 январдаги 2-2019/ҚҚ, 9 ва 1-103-сон қарори билан тасдиқланган “Автомобиль транспорти хайдовчилари меҳнатига ҳақ тўлашнинг умумий шартлари тўғрисидаги Низом” талабларига асосан қатъий риоя этиш.

Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлиги томонидан 23.01.2019 йилдаги 3130-сон билан рўйхатдан ўтказилган Низом талаблари асосида хайдовчиларга уетама ва қўшимча ҳақ белгилаш.

4.8. Бюджетдан ҳамда ўз-ўзини (аралаш) молиялаштириладиган муассасаларда ходимларнинг иш ҳақи ва ставкалари Ўзбекистон Республикасида белгиланган Ягона тариф сепкиси бўйича (вақтдан), ҳамда ишлаб топилган фойданинг 50 фоизидан кам бўлмаган миқдорда (шабаҳ) белгилан, иш ҳақига бериладиган фонд ставкаларининг аниқ миқдорини янада шартномаларида белгилаб қўйиш.

4.9. Акциядорлик жамиятига айлантирилган Республика хатисолаштирилган тиббиёт марказлари ходимларини, акцияларнинг 49% бўйича тўланадиган дивидендлар ҳисобидан, уларнинг тировард молиявий натижалардаги меҳнат улушига қараб, ҳар йили моддий рағбатлантириши ҳисоб-китоби кўйидаги тартибда амалга ошириш:

- дивидендларнинг умумий қийمатининг 10 % гача миқдори раҳбарлар таркибини моддий рағбатлантиришига йўналтириш;

- дивидендларнинг қолган суммасини меҳнат жамиясини моддий рағбатлантиришига йўналтириш.

4.10. Хуусий муассасаларда тиббиёт ва фармацевтика ходимлари тариф ставкаларини белгилан тартиби, улар учун меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича разрядлар, иши соғлиқ учун хавфлилиги ва меҳнатининг ўта оғир шaroитлари муносабати билан ходимларининг тариф ставкаларига қўшимча тўловлар, тиббиёт ва фармацевтика ходимларининг тариф ставкаларига қўшимча тўловлар ва устамалар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 21 декабрдаги 276-сон қарори билан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикаси давлат муассасалари тиббиёт ва фармацевтика ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тартиби ва шартлари тўғрисидаги Низомни" талабларида кам бўлмаган ҳолда, шунингдек, ходимларнинг тировард молиявий натижалардаги меҳнат улушига қараб белгилаш.

4.11. Табиий иклим ва меҳнат шaroитлари ноқулай бўлган жойлардаги Бошиқарма тасарруфидаги мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча муассасаларда ходимлар меҳнат ҳақига раён коэффицентлар ва устамалар белгилаш.

4.12. Соғлиқни сақлаш муассасаларида хизмат қилаётган ходимларга иш ҳақини ўз вақтида ва тўлиқ тўланишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 19 мартдаги 88-сонли "Иш ҳақи ўз вақтида тўланишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига асосан иш ҳақи тўловлари кечиктирилгани учун муассаса раҳбарларининг масъулиятини ошириш мақсадида, иш ҳақи тўловларини иш берувчининг ёки банк муассасасининг айби билан кечиктирилган ҳар бир куни учун тўланиши лозим бўлган сумманинг 0,01 фоизи миқдориде пеня тўланишини амалга ошириш.

4.13. Ходимларнинг ишга бўлган муносабатини янада яхшилаш мақсадида муассасаларни моддий рағбатлантириш ва ривожлантириш жамгармасидан кўйидаги қўшимча тўловлар берилишини таъминлаш:

- мукофот - бир йилда камида бир ойлик маош миқдориде;

- моддий ёрдам - бир йилда бир ойлик маош миқдориде;

- ходимларга моддий ёрдам фавқулодда ҳолларда уларнинг мурувжасига кўра ёки тегишли тиббиёт муассасаси қасаба уюшмаси ташиқлотининг ташиқбуҳи билан (оқин қариндошларнинг (турмуш ўртоғи, фарзандлари, ота-она, ака, ука, опа, сингли) вафот этиши, оғир жароҳатлар олиши, касал бўлиши, табиий офатлар оқибатлари, бошиқа шунга ўхшаш ҳолларда) молиявий имкониятдан келиб чиқиб, лекин Ўзбекистон Республикасида белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорининг иш ҳақининг 2 баробаридан кам бўлмаган миқдориде берилиши мумкин.

4.14. Ўрта махсус таълим муассасалари томонидан бюджетдан ташиқари тузилган мобилағари ҳисобидан таълим муассасасининг етти, ҳтиёжманон талабаларига бир йилда бир марта базавий ҳисоблаш миқдорининг олти баробаригача бўлган миқдорда бирйўла тўланадиган моддий ёрдам кўрсатиши.

4.24. Асосий ишдан ажралган ҳолда тиббиёт ходимлари малакасини ошириш курсларига юборилган тингловчиларнинг бутун ўқиш даврида асосий иш жойи бўйича ўртача ойлик иш хақи сақланиб қолнади;

малакасини ошириш бошқа шаҳарга юборилган тингловчиларга ўқиш жойига бир марта келиш ва кетиш, шунингдек, меҳмонхона харажатлари юборувчи томонидан қопланади.

4.25. Мулкчилик шаклидан қатъи назар, вазирлик тасарруфидаги муассасаларда ишловчи барча пенсионерларга пенсияларни тўлиқ миқдорда тўлаб берилadi.

4.26. Тиббиёт муассасасининг моддий рағбатлантириш ва ривожлантириш жамғармасига бюджетдан ажратилиши лозим бўлган маблағни 5% гача етказиш.

4.27. Мулкчилик шаклидан қатъи назар, вазирлик тизимидаги муассасалар тиббий ва нотиббий ходимларнинг малака тоифасини ошириб боришга қаратилган комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш ва бунга ходимлар реал даромадларини ошириб борилишининг самарали механизми еифатида қарали.

4.28. Тармоқ касб-ҳунар коллежларида касоба уюشمасидаги фаолияти билан бирга ишлар ўртасида таълим-тарбия жараёнларида бевосита иштирок этувчи тазабазор касоба уюшма кўмиталари раислари маошининг маъмур ўқув юрти иқтисодий масалалар бўйича проректори (директор ўринбосари) ишга ойлик маошидан кам бўлмаган миқдорда белгиланган мақсадда жамоа шартномаларига киритиш орқали ўқув юртининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан кўмита раисининг асосий иш жойидаги иш хақига қўшимча устималар белгиланиши мумкин.

4.29. Ўйда навбатчилик ташкил этиладиган муассасаларда бундай ходимларга навбатин навбатчилиги жадавали ишлаб чиқилади, унинг муддати иш вақти меъёрига киритилади ҳамда улумий асосларда ҳақ тўланади.

Иш графиги бўйича ўйда навбатчиликда турган ходим зарурат тузилганда меҳнат вазибаларини бажаришга тайёр туриши шарт.

4.30. Тез тиббий ёрдам бригадалари хайловчиларига уларга беморларни ташини бўйича қўшимча равишда юклатилган функцияларни бажаргани учун, агар санитар штати маъжуд бўлмаса, тариф ставкасида 30 фонд миқдориди устама тўланади.

4.31. Иш берувчининг розидиги билан ва унинг манфаатлари йўлида ходим ўзига тегишли мол-мулкдан фойдаланганда транспорт воситаларининг амортизацияси ва улардан фойдаланганлик учун қилинган харажатлар, шунингдек асбобларнинг, техник воситаларнинг ёки ўзга мол-мулкнинг амортизацияси иш берувчи ҳисобидан тўлаб берилadi.

4.32. Мулк шаклидан қатъий назар тармоқда:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 6 сентябрдаги 743-сон қарори билан тасдиқланган “Ишларнинг айрим технологик турлари, ишлаб чиқаришлар ва иқтисодий фаолият турлари бўйича ишчиларнинг тариф ставкаларини оширишнинг тармоқ коэффициентларини қўллаш тартиби ва уларнинг миқдорлари тўғрисида Низом” талаблари тадбиқ қилинишини;

кўчма ва қатнаш туендаги ишлар учун устамалар белгиланадиган ходимлар касблари ва лавозимлари рўйхати, шунингдек, устамалар миқдори иш берувчилар томонидан касоба уюшмаси кўмитаси билан келишилган ҳолда жамоа шартномасига киритиш.

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари:

4.33. Барча соғлиқни сақлаш ташкилотларида ходимларининг ижтимоий ҳимоясини таъминлаш мақсадиди муассасанинг иқтисодий имкониятларидан келиб чиқиб, қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатлар билан белгиланган нормалар ва қоидаларда кўрсатилганидан имтиёзлироқ меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий шартларни белгилувчи жамоа шартномалари тузилишига эришиши.

4.34. Ўрта махсус ўқув юртларида таҳсил олаётган етим, ота-она қармоғидан маҳрум бўлган имтиёзлар олиш ҳуқуқига эга бўлган талабаларга қонунчиликда белгиланган тўловлари ва имтиёзларни тўғри, тўлиқ ва ўз вақтида берилишини пазорат қилиш.

Хамкорликдаги мажбуриятлар:

4.35. Маҳаллий бюджетлар балансида турган соғлиқни сақлаш муассасаларини маблағ билан таъминлаш даражасини тахлил қилиш. Тахлил натижаларига кўра ўзгартиришлар, тузатишлар киритиш учун таклифлар бериш.

4.36. Меҳнатга ҳақ тўлаш муддатларини МҚнинг 161-моддаси талабига мувофиқ белгилаш.

4.37. Барча даражадаги аттестация комиссиялари таркибига касаба уюшма вакиллари киритилишини таъминлаш.

4.38. Соҳани ривожлантиришга қўйган ҳиссаси ва эришган ютуқлари учун ходимлар ва талаба ўқувчиларни моддий ва маънавий рағбатлантириб бориш.

4.39. Кам таъминланган ва кўп болали oilалар, боқувчисини йўқотган oilалар фарзандларига ҳамда шогиром-болаларга болалар оромгоҳлари йўлланмалари қийматларини маънавий имконият даражасида иш берувчи ҳисобидан қоплаш.

4.40. Тармоқ миқёсида илмий асосланган меҳнат меъёrlарини ишлаб чиқили учун шарт-шароит яратилиш орқали меъёрий негизни ривожлантириш ишларини давом эттириш.

4.41. Тармоқ тизимидаги муассасаларнинг барча номланмишдаги ўқитувчилар, шунингдек, логопедлар учун иш ҳақи меҳнатга ҳақ тўлаш ягона тариф сеткаси разрядлари асосида тўланади.

4.42. Тармоқ тизимидаги муассасалар қоровуллар меҳнатига ҳақ тўлашда талаб этилаётган касбий талабларни бажариш даражасидан келиб чиққан ҳолда разрядларини қўйидагича белгилаш:

- меҳнат стажини 1 йилгача – 1-разряд;
- меҳнат стажини 1 йилдан ортиқ – 2-разряд.

вақтига мутаносиб тарзда амалга оширилади. Бунда иш берувчи ҳар бир ходимнинг ҳақиқатда ишлаган иш вақтинини, шу жумладан иш вақтидан ташқари ишлаган вақтинини ўз вақтида аниқ ҳисобга олиб бориши ва иш вақтидан ташқари ишнинг энг кўп муддати сурункасига икки кун давомида тўрт соатдан (меҳнат шартини оғир ва зарарли ишларда - бир кунда икки соатдан) ва йилига бир юз йигирма соатдан ортиқ бўлмаслигини таъминлаш лозим.

4.43. Тармоқ бўйича ходимларга иш ҳақи тўлаш вақтбай, ҳақиқатда ишлаган иш вақтига мутаносиб тарзда амалга оширилади. Бунда иш берувчи ҳар бир ходимнинг ҳақиқатда ишлаган иш вақтинини, шу жумладан иш вақтидан ташқари ишлаган вақтинини ўз вақтида аниқ ҳисобга олиб бориши ва иш вақтидан ташқари ишнинг энг кўп муддати сурункасига икки кун давомида тўрт соатдан (меҳнат шартини оғир ва зарарли ишларда - бир кунда икки соатдан) ва йилига бир юз йигирма соатдан ортиқ бўлмаслигини таъминлаш лозим.

4.44. Муассасалар жамлоа шартномаларига киритиш орқали бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан муассасада узоқ йиллар ишлаб нафақага чиққан, ҳозирда меҳнат қилаётган, кам таъминланган ходимлари, талаба-ўқувчиларини ўзига тегишли даволаш-профилактика муассасаларинда чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказиш, даволашни ва дам олишларини имтиёзли ҳамда бепул ташкил этиши мумкин.

4.45. Ходимнинг айбисиз юзага келган бўш туриб қолишлар учун ўртача иш ҳақининг саккизинини таъминлаш.

4.46. Бевосита тармоқ тизимида амалий фаолият билан шуғулланаётган "Хилк" ва "Хизмат кўрсатган фан арбоби" фахрий унвонлари эгалари учун тўловлар Республикада белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорининг 3 баравари, "Хизмат кўрсатган" фахрий унвонини соҳиблари учун 1,6 баравари миқдорда тўлов белгилаш.

4.47. Бошиқарма ва Вилоят кенгашининг қўйиш қарорига асосан ҳамкорликда ўтказиладиган кўриқ-танловлар, маданий-маърифий ва спорт тадбирларида, туризм ва бошқа тадбирларда иштирок этган ходимларга, тадбирларда иштирок этган даврида иш жойида ўртача иш ҳақи сақлаб қолинади.

V. МЕХНАТ ИНТИЗОМИ

5.1. Муассасаларда иш берувчилар томонидан касаба уюшмаси билан келишилган ҳолда ходимларнинг лавозим йўриқномалари, ички меҳнат тартиби қоидалари ҳамда жамоа шартномаларини иловалари билан локал меъёрий ҳужжатлар сифатида тузилади ва меҳнат интизоми тартибга солинади ҳамда барча ходимлар таништирилиши таъминланади.

5.2. Барча муассаса ходимларига интизомий жазо чораларини қўллашда МКнинг 181, 182, 183, 184- моддалари ва ички меҳнат тартиби қоидаларига катъи амал қилиш.

Инсон ҳуқуқлари ва эркиндикларини ҳимоя қилиш, меҳнат муносабатлари жараёнида ходимларнинг ҳуқуқ ва ваколатларига амал қилинишини таъминлаш мақсадида муассасаларда юридик, ходимлар бўлими ва меҳнатни муҳофаза қилиш хизмати ходимларнинг ҳамда касаба уюшмалари фаолларининг ҳуқуқий ва маънавий билимларини ошириб бориш.

5.3. МКнинг тегишли моддаларида кўзда тутилган талаблар асосида муассасаларда ички меҳнат тартиби қоидалари ишлаб чиқилишини таъминлаш.

5.4. Муассасаларда иш берувчи ва ходимлар вакилларида иборат тенг сонли якка меҳнат низолари комиссияларини тузиш (ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган 135-Конвенцияси 3-моддасига биноан “меҳнат низолари комиссиялари аъзолари” ва “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича вакиллар” меҳнаткашлар вакиллари сифатида эътироф этилади).

VI. МЕХНАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ

Бошқарманинг мажбурийликлари:

6.1. Бошқарма тасарруфидаги муассасаларда меҳнат қилаётган барча бўлим мудирилари ва меҳнатни муҳофаза қилиш хизмати мутахассисларини меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича ўқитишни ташкил қилади ҳамда билимларни текшириб, тегишли сувохномалар билан таъминлайди.

6.2. Муассасаларда “Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги тасарруфидаги муассасаларда меҳнатни муҳофаза қилиш ва ёнги хавфсизлиги бўйича ишларни ташкил этиш тўғрисидаги Низом”га асосан меҳнатни муҳофаза қилиш ишларини ташкил этиш.

6.3. Касаба уюшмаси билан биргаликда ишлаб чиқаришда жараҳатланиш ва касб касалликларининг олдини олиш бўйича тармоқ дастурини ишлаб чиқиш ва бажарилишини таъминлаш.

6.4. Бошқарма тизимидаги ҳар бир муассаса ва ташкилотларда жамоа шартномаларини тузишда амалдаги қонунларга мувофиқ меҳнат муҳофазаси тадбирлари учун зарур бўлган миқдорларда маблағ ажратилишини ва уларнинг тўлиқ ўзлаштирилишини таъминлаш.

6.5. Ходимларни ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ходисалар ва касб касалликларидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 24 июндаги 177-сонли қарори билан тасдиқланган “Иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш қоидалари” талабларига мувофиқ ҳолда суғурта қилиш.

6.6. Тармоқ муассасаларидаги ҳар бир иш берувчи меҳнатни муҳофаза қилиш учун зарур бўлган маблағларни қонун ҳужжатларида, жамоа шартномасида, шунингдек жамоа келишувларида ҳамда муассасанинг меҳнатни муҳофаза қилиш Битимида белгиладиган миқдорда ажратади. Шунингдек, Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонуннинг 18-моддаси Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2009 йил 25 августдаги 1998-сон билан рўйхатга олинган “Соғлиқни сақлаш ва тиббиёт ишлаб чиқаришлари ходимлари учун махсус кийим, махсус пойабзал ва бошқа якка тартибда ҳимояланиш воситаларини bepул беришнинг Намунавий меъёрларига асосан меҳнат шароити ноқулай ишларда бано бўлган ходимларни сун, даволаш-профилактика озиқ-овқати, газланган тузми сув шахсий ҳимоя ва гигиена воситалари ҳамда ҳар бир ходимни ойига 400 грдан кам бўлмаган миқдорда гигиена (товши) воситалари билан таъминлайди. Бундай ишларнинг рўйхати ва уларни бериш меъёрларини жамоа шартномаларида белгилайди.

Шунингдек, барча ходимлар шахсий химоя ҳамда антисептик, дезинфекция воситалари билан таъминланади.

6.7. Ўзбекистон Республикаси Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги Қонуннинг 33-моддасига ва Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 11 февралдаги 60-сонли қарори билан тасдиқланган "Ходимларга уларнинг меҳнат вазифасини бажариш билан боғлиқ ҳолда жароҳатланиши, касб касалликларига чалиниши ёки саломатлигининг бошқа ҳил шикастланиши туфайли етказилган зарарни тўлаш қондалари"га асосан бир марталик нафақа тўлайди:

- ходимнинг соғлиғига етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш учун жабрланувчининг меҳнатда майиб бўлишига қадар бўлган ўртача ойлик иш ҳақиға қисбатан жабрланувчи талонидан касбга оид меҳнат қобилиятини йўқотиш даражасига мувофиқ бўлган фойзалардаги ҳар ойлик тўлов, шунингдек ходимнинг икки йиллик иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда бир йўла бериладиган нафақа тўлови ҳамда ходимнинг соғлиғи шикастланишидан келиб чиққан қўшимча харажатларни (агар у даволаниш, протез қўйдириш ва тиббий ҳамда илтимой ёрдамнинг бошқа турларига муҳтож деб топилган бўлса, ушбу тадбирлар билан боғлиқ харажатлар, шунингдек жабрланувчининг қайта тайёргарлиги ва тиббий хулосага мувофиқ шифо жойлаштириш учун харажатлар ва бошқа харажатлар) компенсация қилади.

- ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодиса ёки касб касаллиги оқибатида ходим вафот этган тақдирда, зарарнинг ўрни қопланиши ҳуқуқига эга бўлган шахсларга боқувчининг вафоти билан боғлиқ ҳолда етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳар ойлик тўловларни, шунингдек вафот этган ходимнинг ўртача йиллик иш ҳақининг олти бараваридан кам бўлмаган миқдорда бир йўла бериладиган нафақа тўлашни ва дафни этиш билан боғлиқ сарф-харажатларининг ҳам ўз зиммасига олади.

6.8. Иш берувчилар Меҳнат кодексининг 214-моддаси талаблари, "Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 24-моддаси талаблари асосида ходимларни дастлабки тарзда ва кейинчалик вақти-вақти билан тиббий кўриқдан бепул (ВИЧ, гепатит А,В,С ва ҳоказолар ҳам иулар жумласидан) ўтказишни ташкил қилади.

6.9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 12 ноябрдаги 245-сонли қарори билан тасдиқланган "Муассасалар, ташкилотлар ва муассасаларда меҳнатни муҳофаза қилиш жамғармасини ташкил этиш ва унинг маблағларидан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги Низом"га асосан:

иловат ва хўжалик ҳисобидан фаолият юритаётган муассасаларда меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг 2 фоизи миқдориди;

бюджетдан молиялаштириладиган муассасаларнинг моддий техника базасини ривожлантиришига модернизация қилишига ва таъмирлашига йўналтириладиган маблағнинг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдориди меҳнатни муҳофаза қилиш фондини ташкил этади ва бу маблағлар ходимларнинг меҳнат шaroитлари ва меҳнатни муҳофаза қилиш ишларини яхшилаш, шахсий химоя воситалари билан таъминлаш, тиббий кўриқдан ўтказиш ҳамда санитария-соғломлаштириш чора-тадбирларини молиялаштириш мақсадларида сарфлайди.

6.10. Муассаса ва ташкилотлардаги меҳнат муҳофазаси бўйича сайланган вакиллари рағбатлантириб боради.

6.11. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 6 июлда 286-сонли қарори билан тасдиқланган "Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисаларни ва ходимлар саломатлигининг бошқа ҳил зарарланишини текшириш ва ҳисобга олиш тўғрисидаги Низом" талабига асосан оқибати ўлим билан нугаган бахтсиз ҳодисаларни таҳлил қилади ҳамда нусон (шаҳар) тиббиёт бирлашмалари, илоят соғлиқни сақлаш бошқармалари ва Бошарма илгиллиқларида муҳокама қилиб боради.

6.12. Ўзбекистон касоба уюшмалари Федерацияси Кенгаши Раёсатининг 04.04.2017 йил № 6-44 "с" қарори билан тасдиқланган тавсияларга кўра меҳнат муҳофазаси бўйича битимли тузиш ва уни молиялаштириш чораларини кўради.

6.13. Тиббиёт объектларини ва тиббиёт воситаларини синаш ҳамда фойдаланишига қабул қилиш бўйича комиссиялари таркибига Илоят Кенгаши ёки ҳудудий касоба

уюшмалари ташкилотлари бирлашмалари меҳнатни муҳофазаси қилиш хизмати ходимлари киратилишини таъминлаш.

6.14. Иш берувчи ҳар беш йилда камидан бир марта “Иш ўринларини меҳнат шартлари ва аёбоб-ускуналарнинг жараҳатлаш хавфлилиги юзасидан аттестациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги Низом” асосида иш ўринларини меҳнат шартлари ва аёбоб-ускуналарнинг жараҳатлаш хавфлилиги юзасидан биринчи навбатда қўлидаги иш ўринларини аттестациядан ўтказишнинг таъминлайди:

- меҳнат шартлари бўйича ходимларга белгиланган тартибда имтиёзлар ва компенсациялар назарда тутилган иш ўринлари (Ўзбекистон Республикаси давлат муассасалари тиббиёт ва фармацевтика ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тартиби ва шартлари тўғрисида НИЗОМнинг 2-илоvasи);

- ногиронлар банд бўлган иш ўринлари;

- имтиёзли тарзда пенсияга чиқиш ҳуқуқини берадиган ишлаб чиқаришлар, муассасалар, ишлар, касблар ва кўрсаткичлар (ВМ 1994 й 250-сонли қарори 2-рўйхат 1 қисми, 3 рўйхат 1 қисми).

6.15. Ходимларининг соғин элик киши ва ундан ортиқ бўлган ҳар бир муассасаларда меҳнатни муҳофазаси қилиш талабларига риоя этилишини таъминлаш, уларнинг бажарилишини устидан назоратни амалга ошириш мақсадида меҳнатни муҳофазаси қилиш бўйича хизматни мутахассислар давлатни жорий этилади.

6.16. Иш берувчи муассаса ҳудудида ва унинг ташқарида, шунингдек иш берувчи берган транспортда ишга келиш ёки ишдан кетиш вақтида ходимнинг соғлиғига меҳнат жараҳати билан етказилган зарар учун моддий жавобгар бўлади.

6.17. Пандемия даврида меҳнат шартлари зарур бўлган ва навбатчиликда вахта услубида ишлавчи ходимларни ишга бориб келиши учун иш берувчи томонидан транспорт воситаси билан таъминлаш.

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари:

6.18. *Меҳнат муҳофазасига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни экспертизадан ўтказиш.*

6.19. *Касаба уюшма аъзоларига меҳнат муҳофазаси бўйича бепул ҳуқуқий ёрдам кўрсатиб бориш.*

6.20. *Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ва Меҳнатни муҳофазаси қилиш қондаларига риоя этилишини текшириш ва назорат қилиш.*

6.21. *Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимларини меҳнат шартларини ҳамда талаба-ўқувчилари учун ўқув шартлари ва талабалар турар жойларида маиший шартларини яхшилашга кўмаклашиш.*

6.22. *Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимларига, ўқув юртлари талаба-ўқувчиларига амалдаги қонуни ва меъёрий ҳужжатларда ўрнатилган имтиёзлар берилишини устидан назорат олиб бориш, керак бўлган ҳолларда уларни меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, даъво аризаси билан судга мурожаат қилиш.*

6.23. *Меҳнатни муҳофазаси қилиш масалаларида касаба уюшма фаолларига ва иш берувчи вакилларига ташкилий, ҳуқуқий ёрдам бериш ва уларни ўқишларида кўмаклашиш.*

6.24. *Меҳнат шартномаси асосида муассасаларида ишлаётган ходимларни, иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сугурта қилиш тўғрисидаги қонун талаблари бажарилишини назорат қилиш.*

VII. МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ИШЛАР, ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯНИ ОММАЛАШТИРИШ ИШЛАРИ, ХОДИМЛАР ВА УЛАРНИНГ ОИЛА АЪЗОЛАРИНИ СОГЛОМЛАШТИРИШ

Бошқарманинг мажбуриятлари:

7.1. Муассасаларда “Маънавият ва маърифат” хоналарини, кутубхоналарни Президент асарлари, Мустиқлик йилларида чоп этилган янги адабиётлар, плакатлар ҳамда техник воситалар билан таъминлаш.

7.2. Бошқарма тасарруфидagi муассасалар ходимларини, олий ва ўрта махсус ўқув юрталари талаба ва ўқувчиларининг саломатлигини мустаҳкамлаш, уларни спорт билан мунтазам шугулланишларини таъкил этиш мақсадида тасарруфдаги жисмоний тарбия ва спорт шивовларини зарур асбоб-ускуна, юмшоқ ва қаттиқ жиҳозлар билан таъминлаш.

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари:

7.3. Маънавият ва маърифат соҳасидаги ислохотларни давлат сиёсатининг асосий, устивор йўналиши деб ҳисоблаш ва самарадорлигини ошириш борасида тизимдаги маънавият хоналарини, кутубхоналарни Президент асарлари, ўзбек адиблари ва бугунги кун талабига биноан керакли адабиётлар билан таъминлаш даражасини ошириш. Маънавият ва маърифат соҳасидаги Давлат сиёсати, Президент Фармонлари ва ҳукумат қарорларини ҳамда маънавий-маърифий тушунчаларнинг моҳиятини оммавий ахборот воситалари орқали тарғиб қилиш.

7.4. Ёшларимизни фидойӣ билимдон, ватанпарвар, соғлом тафаккурға эга бўлишлари, гоийат бўлишқа йўл кўймаслик, зиҳвандлик ва ОИТС касаллигининг олдини олиш бўйича мунтазам машғулотлар, тарбиявий ишлар олиб бориш, ёш ижодкорлар клубларига, спорт секцияларига жасаб қилишнинг оммавийлигини таъминлаш.

7.5. Ўзбекистон Республикаси жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги Қонуни, Президент Фармонлари ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг қарорларини бажариш мақсадида соҳа ходимларини, ёшларни, талабаларни, болаларни мунтазам равишда жисмоний тарбия ва спортга жасаб қилиш оммавийлигини ошириш бўйича шунқ чора-тадбирларни ҳаётга татбиқ этиш, айниқса соҳа ходимлари ва талаба-ўқувчилар ўртасида оммавий спортни ривожлантириш, мусобақалар, спартакиадалар ва Универсиадалар, спорт уйларини юқори савийда ўтказиш мақсадида олий ва ўрта махсус касб-ҳунар коллежлари спорт базиларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, таъмирлаш, керакли спорт жиҳозлари билан таъминлаш масалаларини шартнома ва келишувларда акс эттириш.

7.6. Санаторий-курортларға ва даволатини масканларига касаба уюшмалари таъкилотлари томонидан бериладиган йўланмаларни Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши Раёсати томонидан 2013 йил 26 январдаги 9-24 сонли қарори билан тасдиқданган “Санаторий ва дам олиш уйлариға бериладиган имтиёзли йўланмалардан фойдаланишға оид Йўриқномалар”ға риоя қилинган ҳолда тақсимлашинини таъминлаш.

Ҳамкорликдаги мажбуриятлар:

7.7. Ёз навсунда ходимлар фарзандларини болалар соғломлаштириш оромгоҳларида соғломлаштирилишини таъкил этишға қаратилган тизимли чора-тадбирларни амалға ошириб бориш.

7.8. Болалар соғломлаштириш оромгоҳларида “Меҳрибонлик” уйлари тарбияланувчиларидан етим болаларни, шунингдек Оролбўйи миштақасида истиқомат қилувчи болаларни республиканинг экология жиҳатидан қулай миштақалирида соғломлаштирилишиға кўмаклашиб бориш.

7.9. Ҳамоа шартномалари ва келишувлар орқали кўп болали ва кам таъминланган оилалар вакилларига, уруш ва меҳнат фахрийларига соғломлаштириш учун моддий ёрдам кўрсатиб бориш.

7.10. Ҳар бир муассасада ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронлар, кам таъминланган ва кўп болали оилаларға моддий ёрдам кўрсатиш учун ҳар йили Наврўз ва

Мустақиллик байрамлари арафасида мақсадли умумхалқ хайрия хашарларини ташкил қилиш ва ўтказиш.

7.11. Ходимлар ва уларнинг оила аъзолари ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш мақсадида тарафлар қуйидагиларни ўз зиммасига оладилар:

а) Жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиш учун махсус жиҳозланган хона ёки спорт майдончалари ташкил этиши, жисмоний тарбия жамоаларини тузиши ва уларнинг ишини жонлантириши;

б) Ходимларни спорт кийимлари ҳамда спорт инжамлари билан таъминлаш;

в) Технологов, шиллаб чиқаргани ва уни шароитларидан келиб чиқиб, ходимларга шиллаб чиқаргани гимнастикаси машқларини бажариши учун иш вақтига киритиладиган махсус татаффуслар жорий этиши;

г) Хафтадаги камидан бир мартаба ходимларнинг жисмоний тарбия-олимпиад спорт тадбирларида воғуриши, сузиши, футбол, волейбол, баскетбол, теннис ва бошқаларда) шаштирок этишини назарда тутадиган "Саломатлик кuni"ни ташкил этиши;

д) Жамоат танкилотлари ва жамгармаларни жалб этган ҳолда, ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини олимпиад спортга, турли спорт секциялари, тўғарақларида жалб этиши ҳамда улар ўртасида спартакиадалар ва спорт турлари бўйича мусобақалар уюштириши.

е) Ўзбекистон касабга уюшмалари Федерациясининг Жисмоний тарбия ва спорт бўлиқармаси билан алоқаларни мустақкамлаш.

ж) Соғлом турмуш тарзи ва олимпиад спортни ривожлантириши мақсадида меҳнат жамоаларида фаолият юритиётган ходимга "Спорт тарғиботчиси" қўшимча вазифасини юксатиш ва унинг базавий лавозим лавозимига 20 фоизи миқдорда устамга белгилаш.

7.12. Тармоқ ўрнини махсус таълим муассасалари талаба ва ўқувчилари онгига миллий истиқомат ҳолисини синдириш, маънавиятини юксалтириши мақсадида иш берувчилар ва касабга уюшма танкилотлари томонидан ҳамкорликда иш бошида тасдиқланган махсус режа асосида ҳафтада бир мартаба, бошқа муассасаларда бир ойда камидан 1 марта "Маънавият соатлари" ташкил этиши ва уларда жамоат ва фан арбоблари, олимлар, ёзувчи ва шайхларни таклиф этиши орқали мустақиллик йилларида юртида амалга оширилган бунёдкорлик ишлари, соғлиқни сақлаш, соғлом авлодни тарбиялаш, таълим ва бошқа ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда юз бераётган ижобий ўзгаришлар ва ингиликлар ҳақида маълумотлар бериб бориши.

7.13. Соғлиқни сақлаш ходимлари учун бадний ҳаваскорлик танловларини, "Ҳамшира" ва бошқа касбга доир кўрик-танловларини ташкил этиши.

7.14. Бошқарма ва Вилоят Кенгашининг қўшимча қарорлари асосида ўтказилган қўшимча тадбирлар, танловлар шаштирокчи ва ғолибларини муассасанинг моддий рағбатлантириши ва ривожлантириши жамагармаги ҳисобидан низомларида белгиланган миқдорда рағбатлантириб борилади.

7.15. Бошқарма тасарруфидаси муассасалар ходимлари ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, спиртли ичимликлар ва тамаки маҳсулотларини истеъмол қилиш бўйича зарарли одатларга қарши биргалликда курашиши.

7.16. Ёил давомида касабга уюшмалари ва иш берувчилар томонидан ходимларни республикамизнинг тарихий шаҳарларига ва ўз ҳудудларидаги диққатга сазовор жойларига саёҳатлари ташкил этиб борилади.

7.17. Бошқарма тасарруфидаси муассасаларда фаолият юритувчи Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари бир нафар кузатувчи билан бирга бир йилда бир марта ўзлари учун мақбул бўлган муддатда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон Касабга уюшмалари федерацияси Кенгаши, республика давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг санаторий-соғломлаштириши муассасаларида ҳамда Ялта ва Кисловодск шаҳарларидаги «Ўзбекистон» курорт-соғломлаштириши акциядорлик жамиятининг санаторийларида соғломлаштириши курсидан бевуд соғломлаштириши.

7.18. *Иш вақти* – касба уюшмалари куни деб белгиланганлиги муносабати билан ҳар йили президент ва муассисаларда касба уюшмалари кунига бағишланган маърифий ва спорт-соғломлаштириш тадбирлари, касба уюшмаси фаолиятига охирдор бўлиш тадбирлари, конференция, форум, семинар, тренинг ва ижтимоий шериклар билан уюшма вақти ўтказиши.

VIII. АЁЛЛАР МЕҲНАТИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ, АЁЛЛАР ВА ОИЛАВИЙ ВАЗИФАЛАРНИ БАЖАРИШ БИЛАН МАШҒУЛ ШАХСЛАРГА БЕРИЛАДИГАН ҚЎШИМЧА ИМТИЁЗЛАР ВА КАФОЛАТЛАР

Бошқарманинг мажбуриятлари:

8.1. Уч ёшга тўлмаган болалари бор аёлларга иш вақтининг ҳафтасига ўттиз беш соатдан ошмайдиган кичиратирилган муддатини белгилаш.

8.2. Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан тўлиқсиз иш куни ёки иш ҳафтаси белгилаб қўйилиши мумкин. Ҳомиладор аёлнинг, ўн тўрт ёшга тўлмаган боласи (ўн олти ёшга тўлмаган ногирон боласи) бор аёлнинг, шу жумладан ҳомийлигида шундай боласи бор аёлнинг ёки оиланинг бетоб аъзосини парвариш қилиш билан банд бўлган шахснинг илтимосига кўра, иш берувчи тиббий ҳулосага мувофиқ уларга тўлиқсиз иш куни ёки тўлиқсиз иш ҳафтасини белгилаш.

8.3. Ҳомиладорлик ва туғиш нафақасини ҳомиладорлик ва туғиш таътидининг бутун даврида тўлиқ иш ҳақи миқдорида тўлаш.

8.4. Ҳомиладор аёлларни тиббий кўриқдан ўтишлари учун, иш берувчи томонидан уларнинг ўртовча иш ҳақи сакланган ҳолда ишдан озод этиш (агар мазкур кўриқни ишдан ташқари вақтда ўтказиш имконияти бўлмаса).

8.5. Ҳомиладор ва боласи бор аёллар учун МКда кўзда тутилган кафолатларга риоя этилишини ҳамда имтиёзлар берилишини таъминлаш мажбуриятини ўз зиммаларига олади.

8.6. Меҳнат шaroити нокулай ишларда, шунингдек ер ости ишларида аёллар меҳнатини қўлланиш тақиқлаш, ер остидаги баъзи ишлар (жиёмоний бўлмаган ишлар ёки санитария ва маншый хизмат кўрсатиш ишлари) бундан мустаснодир.

Икки ва undan ортик 12 ёшга тўлмаган фарзанди бўлган ёки 16 ёшгача ногирон фарзанди бор аёлларга 3 иш кунидан иборат бўлган ҳақ тўланадиган қўшимча таътил бериш.

8.7. Ўн тўрт ёшгача фарзанди (16 ёшгача - ногирон фарзанди) бўлган аёлларга ва ҳомиладор аёлларга ишлаган ҳақиқий вақтларига ҳақ тўлаган ҳолда уларнинг ариваларига кўра 20 соатдан кам бўлмаган тўлиқсиз иш ҳафтаси белгилаш.

8.8. Эмизикли фарзанди бўлган ўқув юрти талабаларига қолдирилган дарсларни қайта топшириш, ўзлаштириб олиш шартлари билан фарзандини эмизиш учун танаффуслар бериш.

Ҳамкорликдаги мажбуриятлар:

8.9. Тарафлар аёлларнинг меҳнат ҳуқуқлари ва ижтимоий кафолатларини таъминлаш борасида ХМТнинг қуйидаги Конвенцияларига оғишмай риоя этадилар:

“Зўраки ёки мажбурий меҳнат тўғрисида”ги 29-сонли Конвенция;

“Тенг аҳамиятли меҳнат учун эркаклар ва хотин-қизларга тенг ҳақ тўлаш тўғрисида”ги 100-сонли Конвенция;

“Оналикни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги 103-сонли Конвенция;

“Мажбурий меҳнатни тугатиш тўғрисида”ги 105-сонли Конвенция;

“Меҳнат ва иш турлари соҳасида камситишлар тўғрисида”ги 111-сонли Конвенция.

IX. ЁШЛАР УЧУН ҚЎШИМЧА ИМТИЁЗЛАР ВА КАФОЛАТЛАР

Бошқарманинг мажбуриятлари:

9.1. Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, ўқув режасини бажараётган ходимларга ҳақ тўланадиган қўшимча таътил бериш, кискартирилган иш ҳафтасини жорий этиш ва бошқа имтиёزلардан фойдаланиш ҳуқуқини жамоа шартномаларида аке эттириш.

9.2. “Устоз-шогирд” тизimini жорий этиш борасида ҳамкорлик ишларини кучайтириш, тизимдаги коллеж битирувчиларини тўлиқ бандлигини таъминлашга эришиш ҳамда ўз иш жойларида кўнимлилиги бўйича мунтазам мониторинг олиб бориш.

9.3. Касб-ҳунар таълими муассасаларини аъло баҳоларга тугатиб, ташкилот ва муассасаларда биринчи йил меҳнат қилаётган ёш мутахассисларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида молиявий имкониятдан келиб чиққан ҳолда иш берувчи ҳисобидан Республикада белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорининг иш ҳақининг 50 фоизи миқдорда бир марталик моддий ёрдам кўрсатиш.

9.4. Касб-ҳунар таълими муассасаларини аъло баҳоларга тугатиб, муассасаларда биринчи йил меҳнат қилаётган ёш мутахассисларга имконият даражасида қўшимча ҳақ тўлашни жамоа шартномалари орқали амалга ошириш.

9.5. Узоқдан катнаб ўқийдиган талаба ўқувчиларни талабалар турар жойларидан жой билан таъминлаш, кам таъминланган, боқувчисини йўқотган талабаларга лозим ҳолларда турар жой учун ижара нархини 50% дан кўп бўлмаган миқдорда белгилаш.

9.6. Меҳнат Кодексида ёшларга кўзда тутилган кафолатларга риоя этилишини ҳамда имтиёзлар берилишини таъминлаш мажбуриятини ўз зиммасига олади

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари:

9.6. “Устоз-шогирд” тизimini жорий этиш борасида ҳамкорлик ишларини кучайтириш, тизимдаги коллеж битирувчиларини тўлиқ бандлигини таъминлашга эришиш ҳамда ўз иш жойларида кўнимлилиги бўйича мунтазам мониторинг олиб бориш.

9.7. Касб-ҳунар таълими муассасаларини аъло баҳоларга тугатиб, ташкилот ва муассасаларда биринчи йил меҳнат қилаётган ёш мутахассисларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида касиба уюшма маблағи ҳисобидан Республикада белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорининг 50 фоизи миқдорда бир марталик моддий ёрдам кўрсатиши ҳамда “Устоз-шогирд” хоналарини жиҳозлашга молиявий имкониятдан келиб чиққан ҳолда кўмаклашиши.

9.8. МКнинг 84-моддасига асосан ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларининг, ҳамда олий ўқув юртиларининг тегишли таълим муассасини тавомлаган кундан эътиборан уч йил ичида биринчи бор ишга қараётган битирувчилари ишга қабул қилинганда дастлабки синов белгиланмаслиги устидан жамоатчилик назоратини олиб бориши.

9.9. МКнинг 247^б-моддасига асосан ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларининг, шунингдек давлат грантлари бўйича таълим олган олий ўқув юртиларининг тегишли таълим муассасини тавомлаган кундан эътиборан уч йил ичида биринчи бор ишга кирган битирувчилар билан меҳнат шартномаси у тузилган кундан эътиборан уч йиллик муддат ўтгунинга қадар иш берувчининг ташаббусига кўра бекор қилинганда иш берувчи бу ҳақда маҳаллий меҳнат органини хабардор қилиши устидан жамоатчилик назоратини олиб бориши.

Х. ИЖТИМОЙ ИМТИЁЗ ВА КАФОЛАТЛАР

10.1. Ҳар бир ходим учун қишиги мавсумга ҳарид қиладиган қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари қийматини муассасалар молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда компенсация қилиши.

10.2. Ходим, шунингдек унинг яқин қариндошлари (ота-онаси, турмуш ўртоғи, фарзандлари) вафот этганда дафн маросимлари учун муассаса ҳисобидан транспорт хизматини кўрсатиши.

10.3. Ходим пенсияга чиқиши муносабати билан ишдан кетаётганда лавозим маошидан кам бўлмаган миқдорда бир йўла рағбатлантириши.

10.4. Юбилей ёшига етган (50, 60 ёш) ходимларни муассасанинг молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда муассаса ҳисобидан лавозим маошининг бир баравари миқдорда бир йўла мукофотлаши.

10.5. Чуқурлаштирилган тиббий кўрик ва даволашига муҳтож ходимлар учун молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда муассаса ҳисобидан тиббий хизмат ва диагностика харажатларининг қисман (камида 50%) қийматини тўлаши (тегишли хўжасжатлар тақдим этилганда).

10.6. Тармоқ тизимида камидан 10 йил ишлаб пенсияга чиққан, ишламаётган пенсионерларга уларнинг аризаларига биноан касаба уюшма кўмитаси билан келишилган ҳолда молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда муассаса маблағларидан йўлланма қийматини қисман тўлаши шарти билан имтиёзли йўлланмалар ажратилиши.

10.7. Ходим вафот этганда унинг оиласига Республикада ўрнатилган базавий ҳисоблаш миқдорининг 10 бараваридан кам бўлмаган миқдорда ва тизимда ишлаб пенсияга чиққан пенсионер вафот этганда унинг оиласига базавий ҳисоблаш миқдорининг 8 бараваридан кам бўлмаган миқдорда муассаса ҳисобидан моддий ёрдам бериши.

10.8. Ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини санаторий, санаторий-профилакторияларда ва дам олиш масканларида соғломлаштириши учун муассасалар молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда маблағ ажратилиши.

10.9. Касаба уюшма органларининг асосий ишидан озод қилинган (бошилангич, бирлашган касаба уюшма кўмиталари) ходимларига моддий рағбатлантириши, хўжалик фаолиятининг асосий натижалари учун мукофотлар, рағбатлантириши, сувсизлик ва район коэффициентини ҳамда бошиқа кўшимча тўловларни муассаса маблағлари ҳисобидан тегишли раҳбарлар, мутахассислар ва хизматчиларга тўланадиган миқдорларда тўлаши.

10.10. Кўйидаги мақсадлар учун муассаса ва ташиқлотлар касаба уюшма кўмиталари ҳисобига ҳар ойда муассаса ва ташиқлотлар меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг 3 % гача маблағлар ўтказилишини таъминлаши ва уларни кўйидагиларга йўналтириши:

- маданият-оммавий, жисмоний тарбия ва спорт-соғломлаштириши тадбирларини амалга ошириши ва ривожлантириши учун;

- тармоқ ходимларини ижтимоий қўллаб-қувватлаши ва моддий ёрдам кўрсатиши учун;

- уруш ва меҳнат фахрийлари, кўп болали ва кам таъминланган оилалар ҳамда даволашига муҳтож ходимларни зарурат тугилганда керакли санатория-курорт йўлланмалари билан таъминлаши учун;

- асосий ишидан озод қилинган касаба уюшма кўмиталари раисларининг иш ҳақлари учун касаба уюшма бюджетидан сарфланадиган маблағлар еттишмаганда уларнинг иш ҳақлари учун тўланадиган маблағларининг еттишмаётган қисmini қоплаши. (Бунда ўтказиладиган маблағларнинг юқоридаги мақсадлар учун тақсимланиши миқдорлари жамлоа шартномаларида белгилаб кўйилади).

10.11. Касаба уюшмаларининг меҳнат муҳофазаси бўйича ваколатли вакиллари этиб сайланган ходимлар ва меҳнат низолари комиссияси аъзолари меҳнат жамоасининг

вакиллик органи аъзоларига тенглаштирилади ва уларга мазкур келишувда белгиланган ҳуқуқ, кафолат ва имтиёзлар татбиқ этиши.

***10.12. Тармоқ тизимида фаолият юритаётган ва касаба уюшма ташиклоти тузилмаган ҳамда янги ташикл этилаётган хўжалик субъектларида касаба уюшма ташиклотини тузишда ўз ваколати доирасида бошлангич ташиклотларга амалий ёрдам кўрсатиши.

10.13. Пандемия муносабати билан касаллик юқтирган ходимларининг соғлиғига шикаст етказилганлиги ёки уларнинг оғир аҳволга тушиши ва соғлиғи тикланмаганлиги муносабати билан иш берувчи ҳамда касаба уюшмаси ташиклоти томонидан моддий имкониятдан келиб чиққан ҳолда моддий ёрдам кўрсатиши.

10.14. Коронавирус инфекцияси билан зарарланиши ёки зарарланган деб гумон қилиниши муносабати билан карантинга жойлаштирилган ота-оналар (улар ўрнини босувчи шахслар, васийлар, ҳомийлар) шунингдек уларнинг 14 ёшгача бўлган боласини парвариш қилаётган шахсларга ўртача ойлик иш ҳақининг 100 фоизи миқдориди вақтинчалик меҳнатга қобилиятсизлик нафақаси тўланади.

XI. КЕЛИШУВНИ АМАЛГА ОШИРИШ МЕХАНИЗМИ

***11.1. Томонлар Келишув мазбуриятларининг бажарилишини назорат қилиб борадилар ва унинг натижаларини ҳар йили, камида бир мартаба қўшма мажлисларда кўриб чиқилади. Шу сабабли тарафлар ҳар йилнинг 1 март кунига Келишувни бажарилиши юзасидан комиссия аъзоларга ахборот тақдим этадилар.

***11.2. Келишувнинг бажарилишини назорат қилишни, уни бажариши мобайнида юзага келадиган келишмовчиликларни ҳал этишни келишув бажарилишини назорат қилувчи комиссия амалга оширади.

***11.3. Келишувга имзо чеккан томонларнинг ҳар бири уни амалга оширишда ўз ваколатлари доирасида масъулиятни тан олади ва ижтимоий шерикчилик тамойиллари асосида ҳамкорлик қилишни ўз зиммасига олади.

***11.4. Келишувга имзо чекилгандан сўнг, томонлар Келишув кучга эга бўлган муддатда уни бажармаслик ёки бекор қилиш ҳуқуқига эга эмас.

***11.5. Ушбу Келишув мазбуриятлари бажарилмаган ҳолларда томонлар масъул ходимларга МКнинг 181,182-моддаларига асосан жазо чоралари қўллашни талаб этишлари мумкин.

***11.6. Томонлар ушбу келишувга асосан жамоа шартномаларини мувофиқлаштириш мақсадида мазкур келишувнинг нусхасини барча қўйи ташиклотларига жўнатадилар.

Навоний вилоят Соғлиқни сақлаш
бошқармаси бошлиғи
З.И.Раёулов
" " " 2021 й.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш
ходимлари касаба уюшмаси Навоний
вилоят Кенгаши раиси
Ф.И.Раҳимова
" " " 2021 й.